

สรุปข่าวรัฐสภา

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

การประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ 1 (สมัยวิสามัญ)

วันพุธที่ 7 เมษายน 2564 เวลา 09.30 นาฬิกา ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชั้น 2 อาคารรัฐสภา นายชวน หลีกภัย ประธานรัฐสภา เป็นประธานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ 1 (สมัยวิสามัญ) โดยมี ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย รองประธานรัฐสภา ผัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานการประชุม

(1) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

- รับทราบพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ประกาศพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยวิสามัญแห่งรัฐสภา พ.ศ. 2564

ด้วยพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ สมควรที่จะเรียกประชุมรัฐสภาเป็นการประชุมสมัยวิสามัญ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 122 และมาตรา 175 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยวิสามัญแห่งรัฐสภา ตั้งแต่วันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2564

ที่ประชุมรับทราบ

(2) รับรองรายงานการประชุม

(ไม่มี)

(3) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

3.1 ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว (พิจารณาต่อจากการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ 2 (สมัยวิสามัญ) วันพฤหัสบดีที่ 18 มีนาคม 2564)

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย ประธานคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. นำเสนอร่างพระราชบัญญัติ (ส่วนที่แก้ไขเพิ่มเติม) ต่อที่ประชุมว่า ตามที่ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ 2 (สมัยวิสามัญ) เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 18 มีนาคม 2564 ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว และได้มีมติเห็นชอบกับร่างมาตรา 9 ตามที่กรรมาธิการเสียงข้างน้อย ขอสงวนความเห็น และประธานรัฐสภาได้สั่งเลื่อนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ไปในการประชุมร่วมกันของรัฐสภาครั้งต่อไป โดยมอบหมายให้คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติมาตราต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา 9 นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

มาตรา 10

มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น และมีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

ประเด็น เมื่อมีกรณีที่จะต้องจัดให้มีการออกเสียงตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และเป็นเรื่องเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญตามมาตรา 9 (1) ให้ประธานรัฐสภาแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบ และให้นายกรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีการออกเสียงตามวันที่กำหนดตามที่ได้หารือร่วมกับคณะกรรมการ ซึ่งต้องไม่เร็วกว่าเก้าสิบวันและไม่ช้ากว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากประธานรัฐสภา ในการแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานรัฐสภาส่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมและสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม โดยสรุปในลักษณะที่ประชาชนจะสามารถเข้าใจเนื้อหาสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมได้โดยสะดวกให้นายกรัฐมนตรีทราบพร้อมกับส่งให้คณะกรรมการดำเนินการต่อไป

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการมีการแก้ไข ด้วยคะแนน 449 เสียง

มาตรา 11

มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น (เพิ่มเติม)

ประเด็น เหตุสมควรในการดำเนินการให้มีการออกเสียงประชามติ หลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดเกี่ยวกับระยะเวลาในการดำเนินการต่าง ๆ จำนวนประชาชนผู้มีสิทธิเข้าชื่อ รวมทั้งรายละเอียดและคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้าชื่อในการเสนอให้มีการจัดทำประชามติ

กรรมาธิการขอสงวนความเห็น อภิปรายให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ อาทิ ขอให้เพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา 9 (5) อย่างน้อยต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนผู้มีสิทธิเข้าชื่อไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน ส่วนคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามและการถูกจำกัดสิทธิของผู้มีสิทธิเข้าชื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อความเหมาะสมและไม่เป็นการจำกัดสิทธิของประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้มีสิทธิออกเสียงในสิ่งที่ตนต้องการ และต้องส่งประกาศและรายละเอียดไปยังภูมิภาเนาของผู้มีสิทธิออกเสียงอย่างน้อยเจ็ดวันก่อนจะมีการออกเสียงประชามติ เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลอย่างถูกต้องและครบถ้วน

คณะกรรมการฯ ตอบชี้แจงว่า หลักการพื้นฐานสำคัญของกฎหมายฉบับนี้คือ มีเจตนารมณ์คือต้องการให้มีการออกเสียงประชามติในระดับพื้นที่และระดับชาติ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางตรงและเป็นไปด้วยความโปร่งใส เพื่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการแสดงความคิดเห็น การเขียนกฎหมายฉบับนี้มีการศึกษาอย่างรอบด้าน ให้สิทธิประชาชนในพื้นที่เพื่อออกเสียงสำหรับสิ่งที่ตนเองมีความต้องการ ให้มีความครอบคลุมทุกพื้นที่ มีสิทธิทำประชามติในเรื่องต่าง ๆ ได้ ทั้งเรื่องเล็กและใหญ่ โดยไม่ต้องใช้การเข้าชื่อ เพื่อให้เกิดการกระจายอำนาจในท้องถิ่นมากที่สุดจึงกำหนดให้สภาเทศบาลเป็นผู้ตัดสินใจ เพื่อมิให้ทุกเรื่องมาจากรัฐบาลหรือ ส่วนกลาง และให้ประชาชนได้รับความสะดวกมากที่สุด โดยคณะกรรมการได้

ปรับปรุงแก้ไขในประเด็นการสร้างความเข้าใจให้กับประชาชน การเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นในแง่มุมต่าง ๆ ได้อย่างเสรี หรือการกำหนดให้รัฐจัดเครื่องมือสื่อสารให้มีพื้นที่หรือเวทีสำหรับประชาชนในการแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นที่มีการออกเสียงประชามติให้กับทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งประชาชนที่อาศัยอยู่นอกราชอาณาจักรก็สามารถออกเสียงได้เช่นกัน อย่างไรก็ตามการแก้ไขข้างต้นมีหลักการและข้อจำกัดสำคัญคือ ต้องไม่ขัดต่อหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สำหรับประเด็นจำนวนผู้มีสิทธิเข้าชื่อเป็นการอ้างอิงข้อมูลทางวิชาการจากทั่วโลก มีหลักการคือ หากเป็นภาคบังคับต้องใช้ตัวเลข 1 ใน 10 ของจำนวนประชากร หากเป็นภาคความสมัครใจหรือให้คำปรึกษาต่อรัฐบาล ตัวเลขจะเป็นจำนวน 40,000 - 50,000 คน ยิ่งตัวเลขน้อยเป็นตัวอย่างชี้ให้เห็นความขัดแย้งในชุมชน และในที่สุดจะไม่สามารถทำประชามติได้ จึงจำเป็นต้องกำหนดตัวเลขไว้ที่ 50,000 คน เพื่อให้ได้ทางออกและเกิดความประนีประนอม เหมาะสมสำหรับบริบทของการเมืองและสังคมไทย

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการมีการแก้ไข ด้วยคะแนน 494 เสียง และมีมติเห็นด้วยกับคณะกรรมการเสียงข้างมากที่มีการแก้ไข ด้วยคะแนน 347 เสียง

มาตรา 12

มีการแก้ไข

มีการแก้ไขการขอสงวนความเห็น และผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

ประเด็น วิธีการลงคะแนนออกเสียงทางไปรษณีย์หรือเครื่องลงคะแนนออกเสียงอิเล็กทรอนิกส์ หรือทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยต้องสามารถป้องกันการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประชาชนเข้าถึงได้โดยสะดวก และต้องเป็นการออกเสียงโดยตรงและลับตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

กรรมการขอสงวนความเห็น อภิปรายให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอนั้น ในประเด็นต่าง ๆ อาทิ การออกเสียงให้กระทำโดยใช้บัตรออกเสียง หรือคณะกรรมการอาจกำหนดให้กระทำโดยวิธีลงคะแนนออกเสียงทางไปรษณีย์ และระบบออนไลน์ ระบบอินเทอร์เน็ต หรือออกเสียงโดยเครื่องลงคะแนนออกเสียงอิเล็กทรอนิกส์ หรือทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือโดยวิธีอื่น โดยวิธีการนั้นสามารถป้องกันการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องเป็นระบบที่โปร่งใส เป็นวิธีการที่ยอมรับโดยทั่วไป ต้องการมีการอ้างอิงทางวิชาการว่าเหตุใดจึงใช้วิธีการดังกล่าว ประชาชนเข้าถึงได้โดยสะดวก และอาจใช้วิธีลงคะแนนวิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธี และใช้ในเขตออกเสียงใดเขตออกเสียงหนึ่งหรือหลายเขตออกเสียง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด และต้องเป็นเทคโนโลยีที่ได้รับการยอมรับและมีความทันสมัย รองรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การออกเสียงสามารถทำได้โดยตรงและลับอย่างทั่วถึง และควรกำหนดให้วันออกเสียงเป็นวันเดียวกันทุกเขตออกเสียงทั่วราชอาณาจักรไทย ซึ่งคณะกรรมการควรเป็นผู้กำหนด มิใช่ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้กำหนด เพื่อความโปร่งใสป้องกันการทุจริต ลดความขัดแย้งในพื้นที่ ทั้งนี้ วิธีการออกเสียงนั้น สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึง

คือ ต้องป้องกันการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มีสิทธิออกเสียง
ทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียม การจะเลือกใช้วิธีการลงมติแบบใดนั้น ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับ
เรื่องที่จะจัดให้มีการออกเสียงประชามติ และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ เพื่อให้ความเดือดร้อนของประชาชน
ได้รับการแก้ไขได้ทันเวลา

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการมีการแก้ไข ด้วยคะแนน 465 เสียง และมีมติ
เห็นด้วยกับคณะกรรมการเสียงข้างมากที่มีการแก้ไข ด้วยคะแนน 468 เสียง

มาตรา 13

มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น

ประเด็น จำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงประชามติที่จะถือว่ามีข้อยุติในเรื่องที่จัดทำประชามติ
กรรมาธิการขอสงวนความเห็น อภิปรายให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอแนะ
ในประเด็นต่าง ๆ อาทิ การกำหนดว่าต้องมีจำนวนเสียงข้างมากเกินหนึ่งในห้าของผู้มีสิทธิออกเสียง
และมีจำนวนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของผู้มาใช้สิทธิออกเสียงจึงจะถือว่ามีข้อยุติ เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้ยากมาก
และเพื่อให้เกิดความชอบธรรมจึงควรมีการพ่วงบทเฉพาะกาลสำหรับการแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยเฉพาะ
นอกจากนี้ขอให้เพิ่มเติมข้อความเป็นผลการออกเสียงให้มีผลผูกพันประธานรัฐสภา นายกรัฐมนตรี
และคณะรัฐมนตรี ต้องดำเนินการตามผลการออกเสียงนั้น เพราะหากไม่ระบุให้มีการดำเนินการจะไม่มี
ความชัดเจนว่า หากมีข้อยุติในการทำประชามติแล้ว จะมีการดำเนินการต่อไปหรือหยุดเพียงเท่านั้น
จึงควรระบุให้ชัดเจน และควรระบุระยะเวลาในการดำเนินการ เพื่อผูกมัดผลของการออกเสียงประชามติ
ในเรื่องนั้น ๆ ให้ได้รับการดำเนินการแก้ไขต่อไป รวมทั้งขอให้แก้ไขเพิ่มเติมจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียง
เป็นจำนวนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของผู้มีสิทธิออกเสียงและมีจำนวนเสียงข้างมากของผู้มาใช้สิทธิออกเสียง
ในเรื่องที่จัดทำประชามตินั้น ถือว่ามีข้อยุติ นอกจากนี้สมาชิกรัฐสภาอภิปรายถึงจำนวนเสียงของผู้มีสิทธิไม่ควร
กำหนดเสียงว่าเป็นเสียงกึ่งหนึ่ง แต่ควรใช้เสียงข้างมากจะเป็นการดีกว่า เพราะจะสามารถหาผลยุติ
ของการออกเสียงประชามติได้สำเร็จ

คณะกรรมการฯ ตอบชี้แจงว่า กระบวนการดำเนินการตามมาตรา 13 นั้น หากดำเนินการ
ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้จะถือว่าเป็นที่ยุติ ไม่จำเป็นต้องบัญญัติข้อความอื่น ๆ เพิ่มเติม สำหรับประเด็น
ที่กำหนดจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงต้องมีจำนวนเสียงข้างมากเกินหนึ่งในห้าของผู้มีสิทธิออกเสียง
และมีจำนวนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของผู้มาใช้สิทธิออกเสียงจึงจะถือว่ามีข้อยุตินั้น เป็นการออกเสียงในประเด็น
ที่มีความสำคัญต่อประเทศ จึงจำเป็นต้องกำหนดเงื่อนไขดังกล่าวเพื่อให้ได้ข้อยุติและเป็นการป้องกันไม่ให้เกิด
ข้อโต้แย้งได้ในภายหลัง

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการมีการแก้ไข ด้วยคะแนน 469 เสียง

หมวด 2 การให้ข้อมูลและการจัดให้มี

ไม่มีการแก้ไข

การแสดงความคิดเห็น

ในเรื่องที่จัดทำประชามติ

มาตรา 14

มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

ประเด็น การเผยแพร่ข้อมูลการทำประชามติ วิธีการเผยแพร่ข้อมูลผ่านทางช่องทางต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

กรรมาธิการขอสงวนความเห็น อภิปรายให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอแนะ ในประเด็นต่าง ๆ อาทิ การเผยแพร่ข้อมูลมีความสำคัญ เพราะส่งผลกระทบต่อผลของการออกเสียงประชามติ ต้องเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึง ต้องมีหลักประกันพื้นฐานว่าประชาชนทุกคนต้องได้รับ เอกสารก่อนการออกเสียงประชามติ ต้องมีการเผยแพร่เอกสาร และได้อ่านทุกคน เพื่อจะได้ทำการศึกษา ก่อนออกไปลงเสียง

คณะกรรมการตอบชี้แจงว่า การส่งเอกสารและข้อมูลเพื่อเผยแพร่ให้กับประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงนั้น คณะกรรมาธิการได้ตั้งข้อสังเกตเช่นเดียวกับสมาชิกวุฒิสภา จึงได้มีการเพิ่มเติมข้อมูลในวรรคที่สอง ซึ่งกำหนดว่าการเผยแพร่ข้อมูลอย่างน้อยต้องเผยแพร่ทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา ภายใน 15 วัน นับแต่วันประกาศให้มีการออกเสียง รวมทั้งจัดทำเอกสารเผยแพร่ข้อมูล ส่งให้เจ้าบ้านไม่น้อยกว่า 30 วัน ซึ่งมีความชัดเจนว่ามีการกำหนดเป็นบทบังคับให้มีการส่งเอกสารเผยแพร่ ข้อมูลพร้อมกับร่างรัฐธรรมนูญและรายละเอียดทั้งหมดให้กับทุกบ้าน เพื่อให้ประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงทุกคน มีความเข้าใจในประเด็นที่จะมีการออกเสียงประชามติ

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการมีการแก้ไข ด้วยคะแนน 423 เสียง และมีมติเห็นด้วยกับคณะกรรมการเสียงข้างมากที่มีการแก้ไข ด้วยคะแนน 421 เสียง

มาตรา 15

มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น และผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

ประเด็น ให้คณะกรรมการพิจารณากลับกรองข้อมูลและเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป เมื่อมีกรณีที่จะต้องออกเสียง ตามมาตรา 9 วรรคสอง (3) และ (4) ให้ประธานรัฐสภา ส่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่ผ่านความเห็นชอบของรัฐสภาในวาระที่สามแล้วให้นายกรัฐมนตรี เพื่อมีมติให้ดำเนินการออกเสียง ในการแจ้งให้นายกรัฐมนตรีดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้ประธานรัฐสภา ส่งสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมโดยสรุปในลักษณะที่ประชาชนสามารถเข้าใจเนื้อหาสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญได้ง่าย พร้อมกับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม หลักการและเหตุผลให้นายกรัฐมนตรี เพื่อส่งให้คณะกรรมการดำเนินการจัดให้มีการออกเสียงต่อไป

กรรมาธิการขอสงวนความเห็น อภิปรายให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ
ในประเด็นต่าง ๆ อาทิ ขอสงวนความเห็น โดยขอให้ตัดมาตรา 15 (5) ออกทั้งอนุมาตรา คือ ตัดความที่ว่า
ประโยชน์ที่ได้เสียอาจเกิดขึ้นกับประเทศชาติ ท้องถิ่น หรือ ประชาชน รวมทั้งมาตรการป้องกัน แก้ไข
หรือเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายที่อาจเกิดขึ้น จากการดำเนินการพร้อมสรุปเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียออก
เพราะเรื่องที่ระบุให้ทำประชามติเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ และสามารถกระทำได้ตามรัฐธรรมนูญอยู่แล้ว
จึงไม่จำเป็นต้องระบุไว้ เพราะความในวรรคห้าจะเป็นการชี้แนะประชาชนจนอาจบิดเบือนผลของการออกเสียง
ประชามติ สิ่งที่จะเผยแพร่ให้ประชาชนรับทราบตั้งแต่ในวงเล็บหนึ่งถึงสี่มีความเพียงพอแล้ว และแก้ไขเพิ่มเติม
ข้อความ โดยขอให้คณะกรรมการพิจารณากลับกรองข้อมูลและเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป
และให้นำความในมาตรา 14 วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับแก่การจัดทำข้อมูลและการเผยแพร่ข้อมูล
ดังกล่าวด้วย เพื่อป้องกันคำถามที่ซับซ้อนและเป็นการชี้แนะประชาชน จำเป็นต้องมีกลไกใหม่ให้แก่
คณะกรรมการให้มีอำนาจ และบทบาทในการกลั่นกรองคำถามพ่วงในการทำประชามติมีความชัดเจน
ไม่สับสน เข้าใจง่าย ไม่กำกวม ไม่ชี้แนะประชาชน ไม่เกิดปัญหาดังเช่นในอดีตที่ผ่านมา เพื่อลดความได้เปรียบ
เสียเปรียบออกไป

คณะกรรมการฯ ตอบชี้แจงว่า สาเหตุสำคัญที่คณะกรรมการไม่สมควรกลับกรองประเด็น
เกี่ยวกับการออกเสียงประชามติ เนื่องจากมาตรา 9 บัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจและหน้าที่
จัดการควบคุมการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม การจะลงไปกลั่นกรองคำถามและผลได้เสีย
อาจส่งผลให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดได้เปรียบหรือเสียเปรียบ อันนำมาซึ่งข้อครหาว่ามีการเข้าข้างฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดได้
นอกจากนี้ การที่หน่วยงานที่ขอให้มีการออกเสียงประชามติได้สรุปข้อดีข้อเสียให้ประชาชนรับทราบข้อมูล
ในระดับหนึ่งแล้ว ประชาชนสามารถศึกษาบนพื้นฐานความคิดที่ว่าประชาชนย่อมมีความคิดและวิจารณญาณ
ในการออกเสียงประชามตินั้น และร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ อาทิ มาตรา 16/1 ได้เปิดโอกาสให้หลาย ๆ ฝ่าย
ไม่ว่าจะเป็นประชาชน พรรคการเมือง องค์กรเอกชน และกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมมีสิทธิและเสรีภาพ
ในการรณรงค์เพื่อออกเสียงประชามติได้อย่างเสรีและเสมอภาค

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการมีการแก้ไข ด้วยคะแนน 444 เสียง และมีมติ
เห็นด้วยกับคณะกรรมการเสียงข้างมากที่มีการแก้ไข ด้วยคะแนน 322 เสียง

มาตรา 16

มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

ประเด็น การจัดให้มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่จะจัดให้มีการออกเสียงประชามติ
ผ่านช่องทางต่าง ๆ

กรรมาธิการขอสงวนความเห็น อภิปรายให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ
ในประเด็นต่าง ๆ อาทิ แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา 16 วรรคสอง โดยขอให้การจัดให้มีการแสดงความคิดเห็น
เกี่ยวกับเรื่องที่จะจัดให้มีการออกเสียงประชามติผ่านทางสถานีวิทยุกระจายเสียงหรือสถานีวิทยุโทรทัศน์

ผู้ประกอบการวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ให้เพิ่มเติมให้ผู้ประกอบการสื่อสารมวลชนในรูปแบบอื่น ๆ อันปรากฏในสื่อสารออนไลน์สาธารณะทุกรูปแบบ จะต้องเปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นอย่างรอบด้านอย่างเท่าเทียมกัน

คณะกรรมการฯ ตอบชี้แจงว่า มาตรา 16 เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องจัดให้มีการออกเสียงประชามติผ่านทางสถานีวิทยุกระจายเสียงหรือสถานีวิทยุโทรทัศน์ โดยในวรรคสองและวรรคสามบัญญัติข้อความไว้ในทำนองเดียวกัน คือ ให้ผู้ประกอบการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์จัดและเปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นอย่างรอบด้านและเท่าเทียมกันในประเด็นที่มีการออกเสียงประชามติ โดยกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้กำกับดูแล สำหรับประเด็นเกี่ยวกับรายละเอียดคณะกรรมการฯ ได้เพิ่มข้อความไว้ในมาตรา 16/1 โดยมีหลักการเดียวกับที่สมาชิกรัฐสภาได้อภิปราย

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการฯ มีการแก้ไข ด้วยคะแนน 429 เสียง

มาตรา 16/1

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มีกรรมการฯ ขอสงวนความเห็น และผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

ประเด็น สิทธิและเสรีภาพในการจัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อการออกเสียงประชามติ

กรรมการฯ ขอสงวนความเห็น อภิปรายให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอนั้นในประเด็นต่าง ๆ อาทิ ขอให้เพิ่มความเข้มแข็งประชาชน พรรคการเมือง องค์กรเอกชน และกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมย่อมมีสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการจัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อการออกเสียงได้ ในกรณีเป็นการจัดกิจกรรมเพื่อให้ข้อมูลในการออกเสียงที่กระทำโดยหน่วยงานของรัฐ ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชน พรรคการเมือง องค์กรเอกชน และกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมได้เข้าร่วมอย่างเสรีและเท่าเทียมเพื่อมิให้เกิดข้อจำกัดในการออกเสียงประชามติ

คณะกรรมการฯ ตอบชี้แจงว่า มาตรา 16/1 ที่กรรมการฯ เพิ่มเติมขึ้นมานั้น มีหลักคิดตรงกันระหว่างกรรมการฯ เสียงข้างมากและกรรมการฯ เสียงข้างน้อย รวมถึงสมาชิกรัฐสภาทุกท่านว่าการทำประชามติควรเป็นไปอย่างเสรี เปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกัน สำหรับสาระสำคัญมีสองประการ คือ 1. การยืนยันถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการแสดงความคิดเห็นซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา 34 โดยขยายความสิทธิเสรีภาพของประชาชนไปสู่พรรคการเมือง องค์กรเอกชน และกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม 2. กรณีที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้จัดกิจกรรมให้ข้อมูลในประเด็นที่มีการออกเสียงประชามติ หน่วยงานของรัฐนั้นต้องเปิดโอกาสให้ประชาชน พรรคการเมือง องค์กรเอกชน และกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม ได้มีสิทธิเข้าร่วมกิจกรรมการให้ข้อมูลอย่างเสรีและเท่าเทียมกัน โดยต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่คณะกรรมการฯ กำหนด เพื่อให้การแสดงความคิดเห็นของทุกฝ่ายเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการธิการให้มีการเพิ่มมาตรา 16/1 ด้วยคะแนน 431 เสียง และมีมติเห็นด้วยกับคณะกรรมการเสียงข้างมากที่มีการแก้ไข ด้วยคะแนน 320 เสียง

หมวด 3 เขตออกเสียง หน่วยออกเสียง **ไม่มีการแก้ไข**
และที่ออกเสียง

มาตรา 17 **มีการแก้ไข**

มีกรรมธิการขอสงวนความเห็น และผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

ประเด็น การกำหนดเขต หน่วย และพื้นที่สำหรับออกเสียงประชามติ

กรรมธิการขอสงวนความเห็น อภิปรายให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอแนะ
ในประเด็นต่าง ๆ อาทิ ให้ใช้เขตออกเสียงตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดเป็นเขตออกเสียง การออกเสียง
ตามมาตรา 9 วรรคสอง (1) ให้ใช้เขตจังหวัดเป็นเขตออกเสียง หากการออกเสียงตามมาตรา 9 เป็นกรณี
ออกเสียงรูปแบบอื่นใดที่มีอาจใช้เขตจังหวัดเป็นเขตออกเสียง ให้คณะกรรมการกำหนดเขตออกเสียง
เฉพาะกรณีนั้น ๆ โดยไม่จำเป็นต้องใช้เขตจังหวัด เพื่อความยืดหยุ่นสำหรับการทำประชามติในเรื่องต่าง ๆ
ในอนาคต หากเขียนเช่นนี้จะสามารถดำเนินการได้ โดยไม่ต้องมาแก้ไขพระราชบัญญัติ นอกจากนี้
สมาชิกรัฐสภา ยังได้เสนอแนะว่า ควรนำเขตตำบล หรือเขตอำเภอ มาใช้แล้วแต่กรณีร่วมด้วย
เพื่อเป็นประโยชน์กับประชาชนส่วนใหญ่

คณะกรรมการ ตอบชี้แจงว่า หลักการและเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้ถูกออกแบบมา
สำหรับการออกเสียงประชามติในระดับชาติ ส่วนการทำประชามติในระดับท้องถิ่นมีกฎหมายเฉพาะ
ใช้บังคับอยู่ก่อนแล้ว อย่างไรก็ตามคณะรัฐมนตรีจะเป็นผู้ตัดสินใจเป็นหน่วยงานสุดท้ายว่าปัญหาที่ต้อง
มีการออกเสียงประชามติเป็นปัญหาในระดับชาติหรือระดับท้องถิ่น และมีความจำเป็นต้องใช้เครื่องมือใด
ในการจัดให้มีการออกเสียงประชามติในแต่ละระดับให้มีความเหมาะสม เพื่อให้ไม่มีข้อขัดข้องต่อวิถีปฏิบัติและ
เป็นการปิดกั้นประชาชน

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการมีการแก้ไข ด้วยคะแนน 430 เสียง และมีมติ
เห็นด้วยกับคณะกรรมการเสียงข้างมากที่มีการแก้ไข ด้วยคะแนน 319 เสียง

มาตรา 18 **มีการแก้ไข**

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการมีการแก้ไข ด้วยคะแนน 434 เสียง

หมวด 4 ผู้มีสิทธิออกเสียงและ **ไม่มีการแก้ไข**

บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง

มาตรา 19 **มีการแก้ไข**

มีกรรมธิการขอสงวนความเห็น

ประเด็น การกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิออกเสียง

กรรมาธิการขอสงวนความเห็น อภิปรายให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ
ในประเด็นต่าง ๆ อาทิ ขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา 19 (1) และ (2) เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ออกเสียง
ไม่ควรระบุนเวลา 5 ปี เพราะการขอสัญชาติบางครั้งเป็นไปได้ด้วยความล่าช้า ควรให้บุคคลที่มีสัญชาติไทย
ทุกคนได้มีสิทธิ และควรกำหนดอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี เนื่องจากเยาวชนเป็นผู้มีความตื่นตัวทางการเมือง
และมีความรู้ จึงสมควรมีสิทธิในการออกเสียง

คณะกรรมาธิการ ตอบชี้แจงว่า การกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิ
ออกเสียง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 50 (7) ได้กำหนดให้บุคคลมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและออกเสียง
ประชามติ โดยการกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิออกเสียงนั้น เป็นการอ้างอิงมาจาก
คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 95 และ 96

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข ด้วยคะแนน 420 เสียง

มาตรา 20

ไม่มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น และผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

ประเด็น ลักษณะต้องห้ามของบุคคลต่าง ๆ ที่ห้ามมิให้ใช้สิทธิออกเสียง

กรรมาธิการขอสงวนความเห็น อภิปรายให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ
ในประเด็นต่าง ๆ อาทิ ขอให้ตัดความในมาตรา 20 (1) และ (3) ออกทั้งอนุมาตรา ควรให้โอกาสภิกษุ สามเณร
นักพรต หรือนักบวช มีสิทธิในการออกเสียง เพราะกลุ่มนี้เป็นเจ้าของประเทศ และมีความรักประเทศชาติ
เช่นเดียวกับกลุ่มอื่น ๆ เช่นกัน

คณะกรรมาธิการ ตอบชี้แจงว่า การกำหนดลักษณะต้องห้ามของบุคคลต่าง ๆ ที่ห้ามมิให้
ใช้สิทธิออกเสียง เป็นการกำหนดตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการให้ผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติและ
ผู้มีสิทธิทางการเมืองเป็นบุคคลกลุ่มเดียวกัน โดยมีได้ต้องการตัดสิทธิของบุคคลหรือกลุ่มใด แต่เมื่อคำนึงถึง
ความเหมาะสมในหลาย ๆ ประการจึงเห็นควรให้กำหนดตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ นอกจากนี้ พระภิกษุ
สามเณร นักพรต หรือนักบวช ยังอยู่ในฐานะผู้นำทางจิตวิญญาณของสังคมจึงไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับ
การเมือง อย่างไรก็ตามพระภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวชก็ยังไม่สามารถแยกออกจากสังคม บ้านเมือง
และประชาชนได้ เนื่องจากยังมีภาระหน้าที่ในการดูแลความสงบและความดีงามของสังคม จึงควรวางตัว
เป็นกลางเพื่อไม่ให้เกิดข้อขัดแย้งใด ๆ กับประชาชนและสังคม

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับคณะกรรมาธิการ ด้วยคะแนน 338 เสียง

มาตรา 20/1

คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมาธิการให้มีการเพิ่มมาตรา 20/1 ด้วยคะแนน

มาตรา 20/2

คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการธิการให้มีการเพิ่มมาตรา 20/2 ด้วยคะแนน
454 เสียง

มาตรา 20/3

คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการธิการให้มีการเพิ่มมาตรา 20/3 ด้วยคะแนน
445 เสียง

มาตรา 21

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 22

ไม่มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

ประเด็น การปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการประจำเขตก่อนได้รับคำสั่งศาล
กรรมการธิการขอสงวนความเห็น อภิปรายให้ความคิดเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะ
ในประเด็นต่าง ๆ อาทิ ขอให้เพิ่มเติมความในมาตรา 22 วรรคห้า เป็นต้น การใดที่ได้ปฏิบัติไปตามคำสั่งของ
คณะกรรมการประจำเขตก่อนได้รับคำสั่งศาลให้เป็นอันสมบูรณ์ตามกฎหมาย ขอให้เพิ่มเติมว่า แต่ให้ถือคำสั่ง
ศาลเป็นที่สุด เนื่องจากผู้มีสิทธิออกเสียงได้รับผลกระทบจากมาตรานี้ และอาจส่งผลกระทบต่อผลของ
การทำประชามติ

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับคณะกรรมการธิการ ด้วยคะแนน 395 เสียง

มาตรา 23

มีการแก้ไข

มีกรรมการธิการขอสงวนความเห็น

ประเด็น จำนวนระยะเวลาการร้องต่อคณะกรรมการประจำเขตเพื่อให้ถอนชื่อบุคคลอื่น
ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตน

กรรมการธิการขอสงวนความเห็น อภิปรายให้ความคิดเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะ
ในประเด็นต่าง ๆ อาทิ ผู้มีสิทธิออกเสียงผู้ใดเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงที่ได้ประกาศตามมาตรา 21
มีชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิออกเสียง หรือเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงปรากฏชื่อบุคคลอื่น
อยู่ในทะเบียนบ้านของตน ผู้มีสิทธิออกเสียงหรือเจ้าบ้านผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการประจำเขตได้
ก่อนวันออกเสียง เพื่อให้ถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิออกเสียงนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง โดยไม่ต้อง
กำหนดว่าน้อยว่า 10 วัน ให้สามารถทำได้โดยไม่กำหนดระยะเวลา หากตรวจพบเมื่อใดเจ้าบ้านสามารถแจ้ง
เพื่อตัดสิทธิออกจากทะเบียนบ้านได้ตลอดเวลา

คณะกรรมการธิการ ตอบชี้แจงว่า การกำหนดระยะเวลาการร้องต่อคณะกรรมการประจำเขต
เพื่อให้ถอนชื่อบุคคลอื่นที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของตนนั้น มีจุดประสงค์เพื่อให้บุคคลดังกล่าวสามารถรักษา
สิทธิของตนเองได้ โดยต้องมีการแจ้งไปยังเจ้าของชื่อก่อนล่วงหน้า 3 วัน เพื่อเปิดโอกาสให้ไปร้องต่อศาล

การกำหนดระยะเวลา 10 วัน จึงมีความเหมาะสมสำหรับการตรวจสอบข้อมูลอย่างรอบคอบและรอบด้าน อีกทั้งยังเป็นการคุ้มครองสิทธิให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนอย่างเท่าเทียม

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการมีการแก้ไข ด้วยคะแนน 415 เสียง และมีมติเห็นด้วยกับคณะกรรมการเสียงข้างมากที่มีการแก้ไข ด้วยคะแนน 352 เสียง

มาตรา 24

มีการแก้ไข

ไม่มีกรรมการขอสงวนความเห็น และไม่มีผู้แปรญัตติของสงวนคำแปรญัตติ

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการมีการแก้ไข ด้วยคะแนน 432 เสียง

หมวด 5 เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 25

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น และผู้แปรญัตติของสงวนคำแปรญัตติ

ประเด็น จำนวนการแต่งตั้งคณะกรรมการประจำเขต

กรรมการไม่ติดใจ

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการมีการแก้ไข ด้วยคะแนน 421 เสียง

มาตรา 26

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

ประเด็น อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประจำเขต

กรรมการขอสงวนความเห็น อภิปรายให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอนะ ในประเด็นต่าง ๆ อาทิ ในกรณีที่ผู้ใดขัดขวางการออกเสียง ให้กรรมการประจำหน่วยมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้น ออกไปจากที่ออกเสียงได้ โดยขอให้ตัดข้อความว่า แต่ต้องไม่ขัดขวางต่อการใช้สิทธิออกเสียงของผู้นั้นออก เพราะหากยังคงไว้จะเป็นการขัดขวางการทำหน้าที่ของคณะกรรมการประจำหน่วย พร้อมกันนี้ สมาชิกรัฐสภา ขอให้คณะกรรมการประจำหน่วยเพิ่มเป็นจำนวน 5 คน มีหน้าที่ มีหน้าที่เกี่ยวกับการลงคะแนนออกเสียง ในที่ออกเสียงและนับคะแนนออกเสียงของหน่วยออกเสียงแต่ละแห่ง และขอให้เพิ่ม เจ้าหน้าที่รักษา ความปลอดภัยอย่างน้อย 1 คน ซึ่งแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีหน้าที่รักษาความปลอดภัยและสนับสนุน การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประจำหน่วย หลักเกณฑ์การแต่งตั้ง จำนวน ค่าตอบแทน และการปฏิบัติ หน้าที่ของคณะกรรมการประจำหน่วยและเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และเป็นไปตามระเบียบที่กำหนด

คณะกรรมการฯ ตอบชี้แจงว่า กรรมการฯ เข้าใจปัญหาที่กรรมการเสียงข้างน้อย มีข้อกังวลได้เพิ่มข้อความตอนท้ายว่า ในกรณีที่ผู้ใดขัดขวางการออกเสียง ให้กรรมการประจำหน่วยมีอำนาจสั่ง ให้ผู้นั้นออกไปจากที่ออกเสียงได้ ทั้งนี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิออกเสียงของผู้นั้น เนื่องจากบุคคลดังกล่าวอาจเข้ามา เพื่อก่อวิน เมื่อสงบสติอารมณ์แล้วสามารถใช้สิทธิออกเสียงได้ ส่วนประเด็นจำนวนเจ้าหน้าที่ประจำหน่วย และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย กรรมการฯ ได้บัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง ค่าตอบแทนของเจ้าพนักงาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด สาเหตุที่ไม่ได้กำหนดจำนวนที่แน่นอน เนื่องจากอาจมีสถานการณ์ฉุกเฉินที่จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนจำนวนผู้ปฏิบัติหน้าที่ เช่น สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นต้น

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการมีการแก้ไข ด้วยคะแนน 401 เสียง และมีมติเห็นด้วยกับคณะกรรมการเสียงข้างมากที่มีการแก้ไข ด้วยคะแนน 406 เสียง

มาตรา 27

มีการแก้ไข

ไม่มีกรรมการขอสงวนความเห็น และไม่มีผู้แปรญัตติของสงวนคำแปรญัตติ

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการมีการแก้ไข ด้วยคะแนน 410 เสียง

มาตรา 28

ไม่มีมีการแก้ไข

มาตรา 29

ไม่มีมีการแก้ไข

มาตรา 30

มีการแก้ไข

ไม่มีกรรมการขอสงวนความเห็น และไม่มีผู้แปรญัตติของสงวนคำแปรญัตติ

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการมีการแก้ไข ด้วยคะแนน 418 เสียง

มาตรา 31

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น และผู้แปรญัตติของสงวนคำแปรญัตติ

ประเด็น การกำหนดโทษของคณะกรรมการประจำเขต หากกระทำผิด

กรรมการขอสงวนความเห็น อภิปรายให้ความคิดเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะ ในประเด็นต่าง ๆ อาทิ ห้ามมิให้กรรมการ เลขาธิการ ผู้ตรวจการเลือกตั้ง หรือเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการ ออกเสียง หลีกเลี้ยงไม่ปฏิบัติหน้าที่ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำการอื่นใดอันเป็นการขัดขวางมิให้เป็นไปตาม กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของคณะกรรมการ คำสั่งของศาลอันเกี่ยวกับการออกเสียง เพื่อป้องกันมิให้เกิดการหลีกเลี้ยง หรือขัดขวางมิให้เกิดการออกเสียง แต่หากได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครอง ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางปกครอง หากเพิ่มเติมตามที่นำเสนอจะทำให้ กฎหมายมีความสมบูรณ์ หากเขียนไม่ครบถ้วนจะเกิดข้อครหาได้ การเขียนข้อบัญญัติของกฎหมาย เป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง จำเป็นต้องเขียนให้ครบถ้วน หากเขียนเพียงด้านเดียวจะเป็นการบัญญัติ โดยให้ความคุ้มครองเจ้าหน้าที่ของรัฐ ยกเว้นความผิดให้เจ้าหน้าที่ให้ไม่ต้องรับผิด แต่เป็นการลิดรอนสิทธิ ผู้ออกเสียง เป็นสิ่งที่อันตรายเป็นอย่างยิ่ง จึงควรเขียนเพื่อกำหนดข้อห้ามมิให้เจ้าหน้าที่หลีกเลี้ยงไม่ปฏิบัติ หน้าที่ หรือทุจริตต่อหน้าที่ ไม่ใช่เขียนในลักษณะให้ความคุ้มครองเจ้าหน้าที่ เพื่อให้หลีกเลี้ยงการปฏิบัติหน้าที่

คณะกรรมการ ตอบชี้แจงว่า การเขียนในลักษณะดังกล่าว เป็นไปในลักษณะ ให้ความคุ้มครอง และมีความสอดคล้องกับบทบัญญัติที่มีส่วนบทกำหนดโทษนั้น ในหมวดความผิด มาตรา 55 ครบถ้วน และมีลักษณะการดำเนินการถูกต้องตามหลักการเขียนกฎหมายแล้ว จึงขอยืนยันตามที่แก้ไข

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการแก้ไข ด้วยคะแนน 396 เสียง และมีมติเห็นด้วยกับคณะกรรมการเสียงข้างมากที่มีการแก้ไข ด้วยคะแนน 276 เสียง

มาตรา 32

มีการแก้ไข

ประเด็น บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการให้บุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นเจ้าของพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง

คณะกรรมการชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ และมีกรรมการอภิปรายให้ความคิดเห็นข้อสังเกต และข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ อาทิ โดยให้เพิ่มตำแหน่ง กรรมการ เลขาธิการ ผู้ตรวจการเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด เข้าไปด้วย เพราะเป็นตำแหน่งตามกฎหมายการเลือกตั้ง และต้องให้ความคุ้มครองด้วย

คณะกรรมการ ตอบชี้แจงว่า การกำหนดบทบัญญัติที่กำหนดเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียงนั้น ในร่างพระราชบัญญัติเดิมยังไม่รวมถึงคณะกรรมการการเลือกตั้ง เลขาธิการ และผู้ตรวจการเลือกตั้ง กรรมการจึงเห็นด้วยกับข้อเสนอที่ให้เพิ่มเติมตำแหน่ง กรรมการ เลขาธิการ ผู้ตรวจการเลือกตั้ง เข้าไปด้วย สำหรับผู้อำนวยการออกเสียงประจำหน่วยออกเสียงซึ่งไม่ได้อยู่ในนิยามของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียงนั้น ผู้อำนวยการออกเสียงประจำเขตออกเสียงจะทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการออกเสียงประจำหน่วยออกเสียงโดยตำแหน่ง และเป็นตำแหน่งเดียวกับผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการแก้ไข ด้วยคะแนน 409 เสียง

หมวด 6 การลงคะแนนออกเสียง

ไม่มีการแก้ไข

และการนับคะแนนออกเสียง

ส่วนที่ 1 การลงคะแนนออกเสียงด้วยบัตรออกเสียง

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการให้มีการเพิ่มส่วนที่ 1 ด้วยคะแนน 412 เสียง

มาตรา 33

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

ประเด็น ลักษณะและขนาดของหีบบัตรออกเสียง เครื่องออกเสียงลงคะแนน บัตรออกเสียง และวิธีการลงคะแนน

กรรมการขอสงวนความเห็น อภิปรายให้ความคิดเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ เนื่องจากกรรมการได้เขียนรายละเอียดไว้ในมาตรา 42 กรรมการที่ขอสงวนความเห็นจึงไม่ติดใจ สำหรับเครื่องลงคะแนนแบบอิเล็กทรอนิกส์นั้น หากนำไปใช้ในต่างจังหวัดอาจเกิดปัญหา คณะกรรมการจึงควรวางแผนด้านระบบต่าง ๆ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และต้องวางแผนด้านงบประมาณให้มีความครอบคลุม และควรกำหนดว่าจะเริ่มใช้เมื่อใด และจะใช้ในเขตใดก่อน

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการมีการแก้ไข ด้วยคะแนน 386 เสียง และมีมติเห็นด้วยกับคณะกรรมการเสียงข้างมากที่มีการแก้ไข ด้วยคะแนน 376 เสียง

มาตรา 34

มีการแก้ไข

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการมีการแก้ไข ด้วยคะแนน 385 เสียง

มาตรา 35

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 36

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 37

มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น และผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

ประเด็น การกำหนดวันออกเสียงของผู้มีสิทธิออกเสียงนอกเขต

กรรมาธิการขอสงวนความเห็น อภิปรายให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอแนะ
ในประเด็นต่าง ๆ อาทิ ข้อดีข้อเสียของการกำหนดให้มีการเลือกตั้งวันเดียวกันพร้อมกันทั้งผู้ที่มีอยู่ในเขตและ
นอกเขต อาจทำให้ต้องจัดเตรียมกำลังคนและงบประมาณเป็นจำนวนมาก หากกำหนดวันเดียวกันทั่วประเทศ

คณะกรรมการฯ ตอบชี้แจงว่า การเพิ่มเติมคำว่า ในวันออกเสียง เพื่อให้เกิดความชัดเจน
มากยิ่งขึ้นเท่านั้น เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีการออกเสียงล่วงหน้า สำหรับกรณีที่มีความกังวลว่า
จะต้องมีการจัดหน่วยออกเสียงเพิ่มเป็นจำนวนมากนั้น เนื่องจากมีการเปิดให้มีการออกเสียงทางไปรษณีย์
อีกทางหนึ่งจึงไม่ส่งผลต่อการจัดหน่วยออกเสียง

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการมีการแก้ไข ด้วยคะแนน 372 เสียง

มาตรา 38

มีการแก้ไข

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการมีการแก้ไข ด้วยคะแนน 385 เสียง

มาตรา 39

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 40

มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น

ประเด็น การอำนวยความสะดวกในการออกเสียงให้แก่ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งเป็นผู้พิการหรือ
ทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุ

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการมีการแก้ไข ด้วยคะแนน 391 เสียง

มาตรา 41

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 42

มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น

ประเด็น การกำหนดวันลงคะแนนออกเสียงใหม่

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการมีการแก้ไข ด้วยคะแนน 399 เสียง

ส่วนที่ 2 การลงคะแนนออกเสียงทางไปรษณีย์

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการให้มีการเพิ่มส่วนที่ 2 ด้วยคะแนน 378 เสียง

มาตรา 42/1

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการให้มีการเพิ่มมาตรา 42/1 ด้วยคะแนน

365 เสียง

มาตรา 42/2

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการให้มีการเพิ่มมาตรา 42/2 ด้วยคะแนน

381 เสียง

เมื่อสมาชิกวุฒิสภาได้อภิปรายเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานฯ ได้ขอเลื่อนการประชุม
ไปในวันพฤหัสบดีที่ 8 เมษายน 2564 เวลา 09.30 นาฬิกา จากนั้น ประธานฯ สั่งปิดการประชุมเวลา
19.23 นาฬิกา

ปิดการประชุมเวลา 19.23 นาฬิกา
